

Volhardové osobnostné testy pre šteniatka

Volhard's Puppy Aptitude Test (PAT) Joachim and Wendy Volhard ©2003

preklad: Monika Tušanová ©2004 (www.volhard.com)

 English version

Puppy Aptitude test poskytuje všeobecný obraz osobnosti každého šteňaťa vo vrhu, jeho pracovných predpokladoch a ochoty spolupracovať s človekom. Význam testov je v pochopení chovania šteňaťa, ktoré je treba sledovať, meniť, alebo naopak podporovať. Výsledky týchto testov nám pomáhajú vybrať šteňa pre daný účel a prostredie, čím sa minimalizuje riziko jeho nesprávneho rozvoja a formovania osobnosti.

Osobnostný test

[pôvodná EN verzia pre tlač](#)

A - Sociálna náklonnosť

Šteňa sa umiestni do daného priestoru cca 1m od skúšajúceho. Skúšajúci si kľakne a láka šteňa k sebe jemným potleskom. Testuje sa tým stupeň sociálnej náklonnosti k človeku, dôvery alebo nedôvery (svorkový inštinkt)

- 1 Prichádza okamžite, vztýčený chvost, poskakuje, hryzie do rúk**
- 2 Prichádza okamžite, vztýčený chvost, drgá labkami, líže ruky**
- 3 Prichádza okamžite, vztýčený chvost**
- 4 Prichádza okamžite, spustený chvost**
- 5 Prichádza váhavo, spustený chvost, poskakuje**
- 6 Neprichádza**

Bastien	3	Bux	2
Bruno	1	Bastet	6
Brownie	3	Basarah	3
Bongo	3	Bashira	6
Baxter	3	Bitara	6

B - Nasledovanie človeka

Skúšajúci vstane a pomaly odchádza, pričom povzbudzuje šteňa k nasledovaniu. Skúšajúci sa uistí, že šteňa ho vidí odchádzať. Láka šteňa slovné, čím priťahuje jeho pozornosť. Testuje sa tým ochota nasledovania človeka (svorkový inštinkt)

- 1 Okamžité nasledovanie, vztýčený chvost, pletie sa pod nohy, hryzie do chodidiel**
- 2 Okamžité nasledovanie, vztýčený chvost, hryzie do chodidiel**
- 3 Okamžité nasledovanie, vztýčený chvost**
- 4 Okamžité nasledovanie, spustený chvost**
- 5 Váhavé nasledovanie, spustený chvost**
- 6 Nenasleduje, alebo odchádza preč**

Bastien	3	Bux	3
Bruno	1	Bastet	6
Brownie	3	Basarah	3
Bongo	2	Bashira	6
Baxter	3	Bitara	3

C - Obmedzovanie slobody

Skúšajúci si čupne, jemne prevráti šteňa na chrbát a pridrží ho ľahkým tlakom jednej ruky 30 sekúnd. Testuje sa tým stupeň dominancie alebo submisívnosti a schopnosť jeho ovládania sa v ťažkých situáciách. (Inštinkt obrany alebo úteku)

- 1 Šteňa sa prudko vzpiera, metá sa, hryzie**
- 2 Šteňa sa prudko vzpiera, metá sa**
- 3 Je kľudné, vzpiera sa, ukľudnené s očným kontaktom**

- 4 Najprv sa vzpiera, potom sa sklúdní
- 5 Nevzpiera sa, je bez očného kontaktu
- 6 Nevzpiera sa, bráni sa očnému kontaktu

Bastien	5	Bux	2
Bruno	4	Bastet	2
Brownie	2	Basarah	2
Bongo	2	Bashira	4
Baxter	3	Bitara	2

D - Spoločenská dominancia

Skúšajúci si kľakne a šteňa postaví, alebo posadí po svojej ľavej strane. Jemne hladí jeho hlavu a chrbát pokiaľ sa správanie šteňaťa v činnosti neustáli. Testuje sa tým stupeň akceptácie spoločenskej dominancie človeka. (svorkový inštinkt)

- 1 Skáče, drgá labkami, hryzie, vrčí
- 2 Skáče, drgá labkami
- 3 Túli sa k skúšajúcemu a pokúša sa mu olizovať tvár
- 4 Krúti sa, líže ruky
- 5 Prevráti sa na chrbát, líže ruky
- 6 Utečie a nevráti sa

Bastien	3	Bux	6
Bruno	4	Bastet	3
Brownie	6	Basarah	6
Bongo	6	Bashira	3
Baxter	6	Bitara	6

E - Dominancia pri prenášaní

Skúšajúci zoberie šteňa do oboch rúk, držiac ho za hrudník dlaňami hore s prekríženými prstami. Jemne ho preniesie pol metra nad zemou a drží ho tak 30 sekúnd. Testuje sa tým stupeň akceptácie dominancie v čase keď nieje šteňa schopné ovládať svoju pozíciu. (Inštinkt obrany alebo úteku)

- 1 Šteňa sa prudko vzpiera, pokúša sa hrýzť.
- 2 Šteňa sa prudko vzpiera
- 3 Striedavo sa ukludňuje a vzpiera
- 4 Nevzpiera sa, je uvoľnené
- 5 Nevzpiera sa, telo je mierne stuhnuté
- 6 Nevzpiera sa, telo je úplne stuhnuté

Bastien	4	Bux	3
Bruno	4	Bastet	3
Brownie	4	Basarah	3
Bongo	3	Bashira	3
Baxter	3	Bitara	3

Test pracovných vlôh

F - APORTOVANIE

Skúšajúci si čupne vedľa šteňaťa a upútava jeho pozornosť loptičkou z papiera.

Keď šteňa bezpečne javí záujem o loptičku, skúšajúci ju hodí nie ďalej ako 1m pred šteňa a vyzýva ho, aby šteňa prinieslo loptičku.

Testuje sa tým stupeň ochoty šteňaťa urobiť niečo pre človeka. Spolu so spoločenským ukazovateľom je to aj ukazovateľ nakoľko bude šteňa ľahko alebo ťažko cvičiteľné pri tréningoch. (poľovný pud)

- 1 Naháňa predmet, zdvihne ho a ihneď utečie
- 2 Naháňa predmet, stojí nad ním, nevracia sa
- 3 Naháňa predmet, zdvihne ho a vracia sa k skúšajúcemu

4 Naháňa predmet, vracia sa bez neho ku skúšajúcemu

5 Začne naháňať predmet, ale cestou stráca záujem

6 Nenaháňa predmet

Bastien	2	Bux	1
Bruno	2	Bastet	1
Brownie	2	Basarah	1
Bongo	2	Bashira	1
Baxter	2	Bitara	1

G - CITLIVOSŤ NA DOTYK

Skúšajúci nahmatá tenkú kožu medzi prstami na jednej z predných labiek šteniatka. Jemne ju stláča medzi ukazovákom a prstom. Tento tlak sa postupne zvyšuje pričom sa počíta do 10. Skúšajúci prestane s tlakom akonáhle šteniatko sa odťahuje, alebo preukazuje nepohodlie. (Nepoužívajte pri testovaní nechty. Vyvíjajte tlak zľahka až kým sa nedostaví reakcia šteňaťa.) Testuje sa tým stupeň citlivosti na dotyk, kľúčový pri výbere a voľbe výcvikových prostriedkov.

1 Reakcia po odpočte do 8-10

2 Reakcia po odpočte do 6-7

3 Reakcia po odpočte do 5-6

4 Reakcia po odpočte do 2-4

5 Reakcia po odpočte do 2-3

Bastien	4	Bux	5
Bruno	5	Bastet	5
Brownie	4	Basarah	3
Bongo	4	Bashira	5
Baxter	5	Bitara	3

H - CITLIVOSŤ NA ZVUK

Šteniatko umiestnite do stredu testovacieho priestoru a pomocník stojací mimo priestor vydá ostrý zvuk podobný zabubnovaniu kovovej lyžice na dno kovovej panvice.

Skúma sa stupeň citlivosti na zvuk (lovecký pud)

1 počúva a lokalizuje zvuk, zašteká vydá sa za zvukom

2 počúva a lokalizuje zvuk, zašteká.

3 počúva a lokalizuje zvuk, preukáže záujem a vydá sa za zvukom

4 počúva a lokalizuje zvuk

5 prikrčí sa, cúva, skrýva sa

6 Ignoruje zvuk, nepreukazuje záujem

Bastien	4	Bux	4
Bruno	4	Bastet	6
Brownie	4	Basarah	6
Bongo	4	Bashira	4
Baxter	3	Bitara	3

I - CITLIVOSŤ NA POHYB

Šteniatko umiestnite do stredu testovacieho priestoru. Uterákom uviazaným na šnúrke pošklbávame po zemi pol metra pred šteniatkom. Testuje sa stupeň záujmu o pohybujúci sa objekt. Sklon naháňať bicykel, deti, veвериčky... (lovecký pud)

1 Zazrie, napadne a hryzie

2 Zazrie, šteká, chvost je hore

3 Prejaví záujem, prichádza preskúmať

4 Zazrie, šteká, chvost má stiahnutý

5 Utečie, skrýva sa

Bastien	1	Bux	1
Bruno	1	Bastet	1
Brownie	1	Basarah	1
Bongo	1	Bashira	3
Baxter	1	Bitara	1

J - VYROVNANOSŤ

Otvoríme dáždnik asi 1,5 m od šteňaťa a jemne ho položíme na zem.

Testuje sa reakcia šteňaťa na neznámy objekt. (Inštinkt obrany alebo úteku)

1 **Zazrie dáždnik a uteká k nemu, berie do papuľky, alebo hryzie**

2 **Zazrie dáždnik a prichádza k nemu so záujmom ho ovoniava**

3 **Pozere a prichádza ho preskúmať**

4 **Sadne si a pozerá, ale neprichádza k nemu**

5 **Uteká od dáždnika preč**

6 **Nepreukazuje žiaden záujem**

Bastien	3	Bux	3
Bruno	2	Bastet	3
Brownie	3	Basarah	5
Bongo	3	Bashira	5
Baxter	1	Bitara	3

Interpretácia výsledkov

Prevaha bodov 1:

Šteňa je extrémne dominantné, pribojné a bude sa chcieť vždy uplatniť. Vie byť agresívne a dá sa ľahko vyprovokovať k hryzeniu. Jeho dominantná povaha sa bude brániť ľudskému vedeniu. Nie je vhodné do rúk začiatočníkov a ľudí slabej, nedôslednej povahy. Šteňa má predpoklady sa stať dobrým strážnym a pracovným (policajným) psom. Hodí sa do rodiny s dospelými jedincami, kt. už majú skúsenosti so psami.

Prevaha bodov 2:

Šteňa je dominantné a má juce snahu sa uplatniť. Môže byť vyprovokované k hryzeniu, ale pri správnom vedení ochotne akceptuje človeka ako svojho pána. Nie je vhodné do rúk začiatočníkov a ľudí slabej, nedôslednej povahy. Šteňa má predpoklady sa stať dobrým pracovným a výstavným psom. Hodí sa do rodiny s dospelými jedincami, kt. už majú skúsenosti so psami

Prevaha bodov 3:

Šteňa je priateľské a pripravené pracovať. Ochotne prijíma výcvik a drezúru za rôznych situácií. Je veľmi prispôsobivé a dobre zvláda nástrahy životného prostredia, za predpokladu, že sa s ním jedná korektne. Nie je celkom vhodné do rodín s malými deťmi a rodín starších alebo málo aktívnych ľudí.

Prevaha bodov 4:

Šteňa je ľahko ovládateľné a prispôsobivé. Vďaka submisívnej (podriadenej) povahe bude vždy hľadiť na človeka ako svojho pána. Toto šteňa je jednoduché vychovávať a cvičiť, je spoľahlivé k deťom. Aj keď nie je dostatočne sebedomé je veľmi príjemným domácim miláčikom. Je menej vhodné na prácu ako šteňa s prevahou bodov 3, ale jeho prejavy sú nežné a milujúce.

Prevaha bodov 5:

Šteňa je mimoriadne submisívne, nemá dostatok sebadôvery. Je veľmi viazané na svojho pána a vyžaduje jeho neustálu spoločnosť a povzbudenie. Ak sa s týmto šteňaťom bude zaobchádzať nekorektne, vyrastie z neho veľmi plachý a bojzlivý pes.

Z toho dôvodu sa najviac hodí k starším ľuďom, ľuďom chorým a k ľuďom s nenáročnými požiadavkami a ustáleným životným štýlom.

Prevaha bodov 6:

Šteňa je samostatné a nezávislé na človeku. Vyrastie z neho pes, kt. nedokáže milovať a byť oddané človeku. Nevyžaduje jeho spoločnosť. V zásade je pri vhodnej socializácii vzácnosťou vidieť takéhoto psa, avšak existuje viacero plemien, kt. boli vyšľachtené práve k týmto vlastnostiam (Basenji, alebo niektoré severské plemená) kde sa vyžaduje určitý stupeň nezávislosti. Zadovážením si takého psa je nutné prijať kompromis a zmieriť sa s tým, že pes nikdy nebude silne viazané k pánovi.

Bastien	3,2	Bux	3
Bruno	2,8	Bastet	3,6
Brownie	3,2	Basarah	3,2
Bongo	2,7	Bashira	4
Baxter	3	Bitara	3,2

- Väčšine majiteľov bude najviac vyhovovať šteňa hodnotené bodmi 3-4. Šteňa hodnotené bodmi 1-2 vyžaduje skúseného majiteľa, kt. bude schopný najlepšie využiť jeho pracovný potenciál.

Podmienky za ktorých sa vykonáva Puppy Aptitude Test (PAT):

Ideálny termín pre testovanie šteniat je 7. týždeň, pokiaľ možno presne 49.deň.

Pri 6. týždni a skôr nie je ešte nervová sústava celkom vyvinutá. Ak je skúška medzi 8-10 týždňom, údaje môžu byť skreslené z dôvodu, že šteňa prechádza prirodzeným vývinovým štádiom strachu a preto je nutné k testom pristupovať opatrne. (nevydesiť ho)

Šteňatá sa testujú jednotlivo, bez prítomnosti súrodencov, v priestore, kt. ich nerozptyľuje a neodvádza pozornosť. (veranda, garáž, obývačka, dvor alebo čokoľvek)

Šteňatá majú byť testované **pred kŕmením**, vtedy keď sú živé a hravé a nie v deň očkovania či odčervenia.

Je nutné zachovať **jednotný prístup** pri testovaní všetkých šteniat vo vrhu. Je vhodné striedať mierne stresujúce prvky testu a fázami neutrálnymi a uvoľnenia u všetkých šteniat rovnako so zachovaním nestrannosti.

Aby sa predišlo skresleniu výsledkov pri testovaní, **je vhodné, aby šteňatá neboli testované chovateľom** (ani inou dôvernou osobou, kt. šteňatá už poznajú), ale niekým koho šteňatá nepoznajú. (Priateľ chovateľa, alebo jeden z nadobúdateľov šteniat sa môže bez problémov naučiť testovať šteňatá.)